

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/148213,75-rocznica-rozbitcia-wiezienia-sw-Michala-w-Krakowie.html>
2022-06-29, 17:51

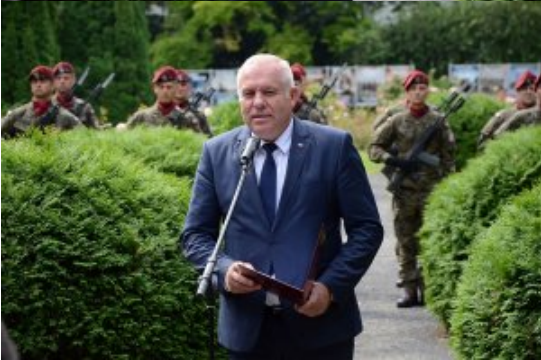
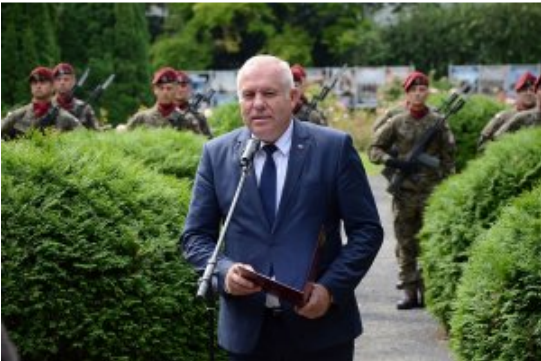
75. rocznica rozbitcia więzienia św. Michała w Krakowie

18 sierpnia 2021 r. w Krakowie uczczono 75. rocznicę rozbitcia więzienia św. Michała przez żołnierzy Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica”. W celach funkcjonariusze komunistycznego aparatu represji przetrzymywali członków podziemia niepodległościowego.

Na uroczystości gościliśmy Świadka Historii, 95-letniego por. Wacława Szaconia „Czarnego”, żołnierza Narodowej Organizacji Wojskowej i Armii Krajowej, działacza Zrzeszenia WiN. Obecni byli także dyrektor krakowskiego IPN dr hab. Filip Musiał, wicewojewoda małopolski Ryszard Pagacz, przewodniczący Sejmiku Województwa Małopolskiego prof. Jan Duda, dyrektor Muzeum Archeologicznego w Krakowie dr hab. Jacek Górski, prezes Stowarzyszenia Odra-Niemen Oddział Małopolski Tomasz Konturek, dyrektor Muzeum AK w Krakowie dr Marek Lasota, dyrektor departamentu kultury Urzędu Marszałkowskiego Monika Gubała, a także przedstawiciele służb mundurowych i poczet

sztandarowy Podhalańskiej Grupy Rekonstrukcji Historycznej Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica”.

Po apelu pamięci i salwie honorowej wygłoszono okolicznościowe przemówienia. Dr Michał Wenklar z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN przybliżył zebranym przebieg akcji oswobodzenia więźniów. Na zakończenie delegacje złożyły kwiaty pod tablicą pamiątkową na murze obok wejścia do Muzeum Archeologicznego przy ul. Poselskiej 3.

Budynek, mieszczący dziś muzeum, pod koniec XVIII wieku został przez władze zaborcze odebrany karmelitom bosym. Austriacy urządzili w nim więzienie (tzw. więzienie św. Michała). Po 1945 r. gmach przejęło komunistyczne Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, a cele zaczęli zapełniać żołnierze Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych.

18 sierpnia 1946 r. żołnierze 6. Kompanii Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica” uwolnili z więzienia św. Michała 62 osoby, w większości więźniów politycznych. To była jedna z najbardziej spektakularnych akcji żołnierzy drugiej konspiracji. Wyjechali z bazy w Podgórzu zdobyczną ciężarówką. Używając fałszywych dokumentów wkroczyli do więzienia. Wewnątrz, dzięki współpracującym z podziemiem strażnikom, czekali już uzbrojeni więźniowie. Cała akcja przebiegła bez jednego wystrzału. Około 30 uwolnionych pomieściła ciężarówka, którą pod oknami Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego przy pl. Inwalidów odjechali w kierunku Miechowa.